

PART I: TEORIA DEL CONSUM

Tema 3: Elecció i demanda del consumidor

MICROECONOMIA II – ECONOMIA
monica.serrano@ub.edu

Mònica Serrano ©

Guió del tema 3

- Planificació del tema
- 0. Introducció
- 1. El problema primal: la maximització de la utilitat
- 2. El problema dual: la minització de la despesa
- 3. Estàtica comparativa
- 4. Preferències revelades
- 5. Agregació: la funció de demanda de mercat

Mònica Serrano ©

4. Preferències revelades

Preferències → Funció d'utilitat → Funció de demanda

NO OBSERVABLES DIRECTAMENT

COM OBTENIR INFORMACIÓ SOBRE LES PREFERÈNCIES?

Analitzant el comportament del individu

PREFERÈNCIES REVELADES
DE SAMUELSON

Mònica Serrano ©

4.1. Anàlisi gràfic i formal

- **Suposem:**

- Preferències **estrictament convexes**
(només hi ha una cistella òptima per cada restricció pressupostària)
- Preferències són **homotètiques**.

- **Idea:**

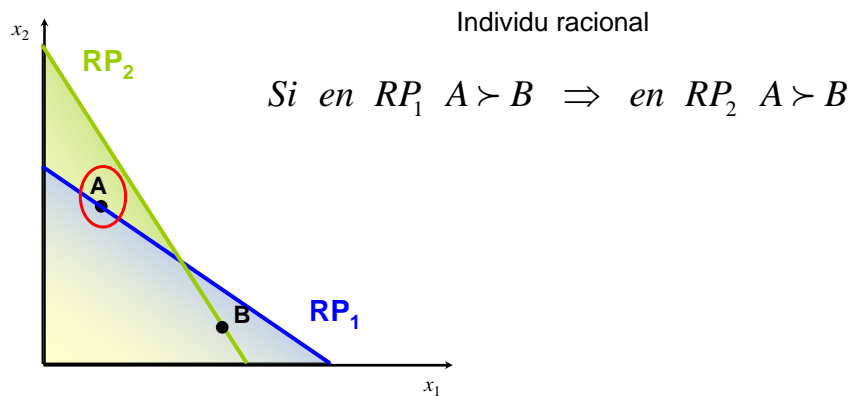
- Si l'individu pot escollir 2 cistelles (A i B) i escull A està revelant que prefereix A a B.
- Si hi ha un qualsevol canvi i l'individu continua podent escollir les dues cistelles (A i B), sempre que sigui racional continuarà escollint A (no pot passar que esculli B).

Mònica Serrano ©

4.1. Anàlisi gràfic i formal

- Gràficament:

Mònica Serrano ©

4.2. Elecció intertemporal

- Suposem:

- L'individu rep una dotació inicial de diners que pot consumir:
 - Avui rep m_1 que la pot consumir tota avui (c_1)
 - Demà rebrà m_2 que la podrà consumir tota demà (c_2)
- L'individu pot demanar i/o prestar diners al mateix tipus d'interès (r). Ha de decidir:
 - Estalviar = deixar prestat = consumir – avui i + demà
 - No estalviar = demanar prestat = consumir + avui i – demà

Mònica Serrano ©

4.2. Elecció intertemporal

Suposem:

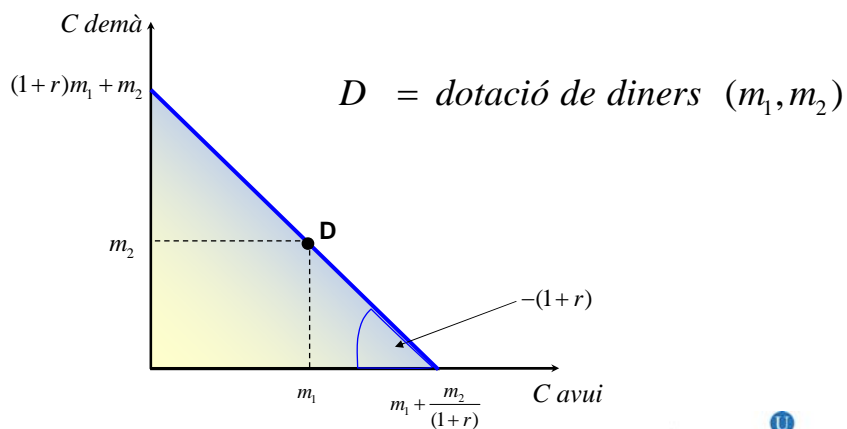
- Calculem la restricció pressupostària: $p_1c_1 + p_2c_2 = p_1m_1 + p_2m_2$
 - RP en valor futur:
 - RP en valor present:
- Pendent: $\text{pendent } RP = -\frac{p_1}{p_2} = -(1+r)$
- Punts de tall: $\text{eix horitzontal} =$
 $\text{eix vertical} =$

Mònica Serrano ©

4.2. Elecció intertemporal

Gràficament:

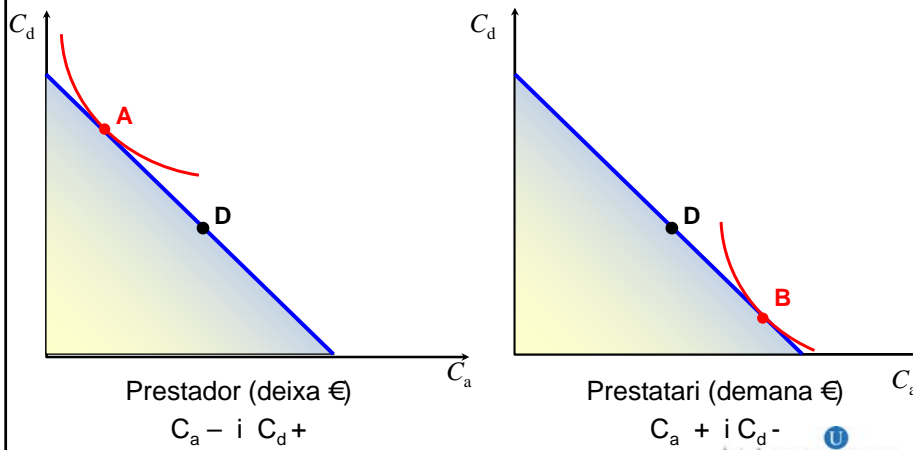

Mònica Serrano ©

4.2. Elecció intertemporal

- **Gràficament:** Segons siguin les preferències de l'individu...

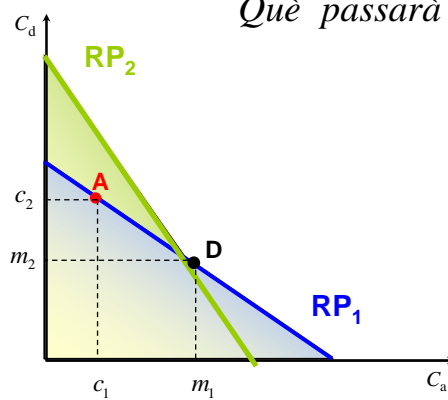
Mònica Serrano ©

4.2. Elecció intertemporal

- **Exemple:**

Què passarà si $\uparrow r$?

Mònica Serrano ©

Guió del tema 3

- Planificació del tema
- 0. Introducció
- 1. El problema primal: la maximització de la utilitat
- 2. El problema dual: la minització de la despesa
- 3. Estàtica comparativa
- 4. Preferències revelades
- 5. Agregació: la funció de demanda de mercat

Mònica Serrano ©

5.1. Obtenció de la F.D. de mercat

- **Definició:**
 - La funció de demanda de mercat és la **suma horitzontal** de les funcions de demanda individuals.

$$\text{Funció demanda mercat} = \sum_{i=1}^n \text{Funció demanda individual}$$

$$X_1(p_1, p_2, M) = X_1(p_1, p_2, \underbrace{m_1, m_2, \dots, m_n}_{\text{rendes dels } n \text{ individus}}) = \sum_{i=1}^n x_1^i(p_1, p_2, m_i)$$

- La funció de demanda de mercat depèn:
 - Preus del béns.
 - Renda total.
 - Distribució de la renda entre els individus.

Mònica Serrano ©

5.1. Obtenció de la F.D. de mercat

- **Obtenció formal i gràfica:**

- Formalment:

Funció de demanda ordinària: $X_1 = f_1(p_1, p_2, M)$

- Gràficament:

Funció inversa de demanda: $p_1 = g_1(X_1, p_2, M)$

- Vigilem amb les funcions de demanda de mercat **doblegades** o **trencades**.

Mònica Serrano ©

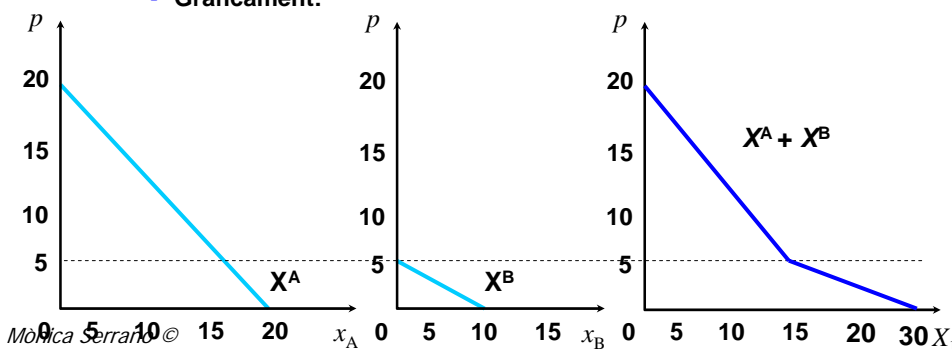
5.1. Obtenció de la F.D. de mercat

- **Exemple:** $X_1^A = 20 - p_1$ $X_1^B = 10 - 2p_1$

- Formalment:

$$X_1 = \begin{cases} X_1^A = 20 - p & \text{si } p \geq 5 \\ X_1^A + X_1^B = 30 - 3p & \text{si } p < 5 \end{cases}$$

- Gràficament:

Mònica Serrano ©

5.1. Obtenció de la F.D. de mercat

▪ Exercici per fer vosaltres:

- Tenim les següents corbes de demanda individual de dos grups de persones pel mateix bé:

$$\text{Grup A format per 2 persones} \quad p_1 = 16 - 2x_1$$

$$\text{Grup B format per 5 persones} \quad p_1 = 8 - 2x_1$$

- Es demana:
 - a) Calculeu la funció de demanda del grup A i del grup B.
 - b) Dibuixar les corbes de demanda del grup A i del grup B.
 - c) Dibuixar la corba de demanda de mercat.
 - d) Obtenir formalment la funció de demanda de mercat.

Mònica Serrano ©

5.2. Moviments vs. Desplaçaments

▪ Moviment al llarg de la corba de demanda:

- Quan varia el preu del producte analitzat (p_1).

▪ Desplaçament de la corba de demanda = nova corba:

- Dreta / Esquerra

variacions de m , del p_2 (vigileu si són substitutiu o complementaris); entrada / sortida de individus del mercat.

- Redistribució de la renda, altres factors socio-econòmics...

- **Elasticitat preu de la demanda de mercat** = elasticitat individual ponderades per la quantitat que consumeix cada individu respecte al total del mercat.

$$\varepsilon_p = \sum_{i=1}^n \varepsilon_p^i \frac{x_1^i}{X_1}$$

Mònica Serrano ©

